

Felemelte a közgyűlés a pótdadót.

(Saját tudósítónktól.) A rekkenő júliusi hőségben negyven-ötven városatyja jött el a szerdai rendkívüli közgyűlésre. De ezek olyan széles medrű vitát rendeztek, hogy félnyolcig a tárgysorozat kisebbik felével tudtak csak végezni. Csütörtökön folytatják a rendkívüli közgyűlést. Különösen arról fejlődött ki nagy vita, hogy a ruhasegélynek azt a részét, amelyről a városnak kell gondoskodni, miből fedezzék. A tanács tizenkét százalékos pótdadót akart. Kószó István is pótdadót akart, de csak azok számára, akik évi 300 korona egyenes adót fizetnek. Becsey Károly kölcsön felvétele mellett volt. E három javaslat körül fejlődött ki a vita, amely azzal végződött, hogy a többség általános pótdadóemelést szavazott meg.

Dr. Kelemen Béla főispán a közgyűlés megnyitása után felhívta a törvényhatóság figyelmét a 8. hadikölcsönre. Mindenkinél hazafias kötelessége — mondta — az országot és a hadsereget kölcsönjegyzéssel támogatni, mert ez is egyik módja annak, hogy az ellenséget meggyőzzük arról, hogy nem fogytak ki eszközeink a harc folytatásához. És csak ezzel a módszerrel egyengethetjük az utat a békéhez.

Taschler Endre főjegyző ismertette annak a felirtnak tartalmát, amelyet a város tanácsa a főispán előterjesztésére a királyné személye ellen elterjedt rágalmak alkalmából a kabinetiroda utján öfelségéhez juttatott. A feliratot és az arra érkezett választáviratot a *Delmagyarország* annak idején közölte. A közgyűlés egyhangú helyesléssel vette tudomásul és köszönetet mondott a főispánnak, amiért alkalmat adott rá, hogy a város hódolatát a királyi párnak tudomására hozhassa.

Ezután Balogh Károly pénzügyi tanácsos előterjesztést tett a 20 millió kölcsön második részletének felvétele tárgyában. A két milliónyi kölcsönt a Szeged-Csongrádi takarékpénztár ma még előnyösebb feltételek mellett folyósítja, — amint azt már ismertettük — mint annak idején a 12 milliót. A közgyűlés hozzájárult a kölcsön felvételéhez.

(Negyedmillió hidjavításra.)

Bokor Pál helyettes-polgármester a régóta huzódó hidjavítási munkálatok elvégzésére tett előterjesztést. Részletesen ismertette a hidjavítás ügyét. A javításnak már a háború előtt kellett volna megtörténni. A tanács most intézkedett a javításhoz szükséges anyagok beszerzése iránt, miután nagy mennyiségű festékre, kencére és olajra, valamint fakockákra és padlódeszkákra van szükség, miknek ára napról-napra drágul, a mellett nehezen szerezhetők be. A költségek fedezését illetőleg a helyettes-polgármesternek az a véleménye, hogy a hid renoválásának költségeit az államnak kellene fedezni, mivel az építette is a hidat, de ha a kormány nem vállalja, akkor vegyen föl a város 250 ezer korona kölcsönt a fogadalmi templomalapból és azt 4 százalékos kamatozás mellett több évre felosztva költségvetési tételeként fizesse vissza.

Obláth Lipót a javítási munkálatokat hazilag kívánja végeztetni, mivel megtörtént már egyszer, hogy a vállalkozó lelkiismeretlenül végezte a festést és szegecselést, úgy hogy a városnak át kellett venni a munka folytatását és házi kezelésben fejeztette be.

Pásztor József felvilágosítást kér az 1914-ben már egyszer megkezdett munkálatra nézve. 1914-ben ugyanis szűkebb pályázat útján Pálly Testvérek cég bízott meg a szegecseléssel. Amde közbejött a világháború és a város a Pálly-céget annak kivánságára felmentette a munka teljesítése alól. A szegecseket a város akkor átvette. Kérdi, hogy megvannak-e a szegecsek és

hogy ezekkel végzik-e a munkát. 1914-ben az egész munka nem került volna többé 26.000 koronánál, míg most a 250.000 korona sem lesz elég, különösen ha a szegecsek elvesztiek. Ez esetben nem egy negyed, hanem fél millió koronára rugna a javítás költsége.

Tonelli Sándor aggályait jórészt elmondotta már Pásztor, de azért mégis kérdi, hogy ha 170 ezer koronába kerül csak a festés, hogy fedezik a munka többi részét 80 ezer koronából.

Berzenczey Domonkos főmérnök látja, hogy a közgyűlés elhalaszthatatlannak tartja a hid festését. Ez így is van. Az anyagokat illetőleg szerinte igenis lehet megfelelőt kapni és erre nézve biztosították a legilletékesebb helyen. A munkálatokra már körülbelül meg van a megállapodás a vállalkozóval. A szegecselést illetőleg ismételtén tárgyalta a főmérnök *Kecskeméti* Antallal, de megállapodás még nem jött létre. A költségeket illetőleg a festékanyagra fix ajánlata van a városnak, tehát az az előirányozottnál drágább nem lehet. A szegecselési munkáknál már nem így áll a helyzet. 1912-ben 21 ezer szegecs kicserélését látták szükségesnek. Nemrég a kormány kiküldöttjével együtt ő is megvizsgálta a hidat és csupán 2000 szegecs kicserélését látta föltétlenül szükségesnek, de azt pontosan megállapítani csak az állványokról lehet majd. A munkálat költségeit az állam annál is inkább viselheti, mivel a háború első éveiben a kormány eltiltotta a hidak renoválását és éppen ez az oka annak, hogy a tatarozás így sokba kerül. A közgyűlés ezek után *elfogadta a tanács javaslatát*.

Balogh Károly ismertette a belügyminiszter leiratát, amely a városi alkalmazottak segélyének kölcsönből való fedezéséhez nem járul hozzá. Mintán a miniszter különben méltányosnak tartotta a segély megállapítását, a tanács a városi erdők fatermeléséből befolyt összeget feleli meg a segélyösszeg fedezésére.

Vékes Bertalan szót emel 12 javadalmazási tisztviselő érdekében, akiket nem soroznak a szorosan vett közigazgatási tisztviselők közé és csestek a segélytől. Kéri ezek részére is a segély megállapítását és annak kifizetését felelősségre való tekintet nélkül.

Balogh Károly kifejti az okokat, amelyek a tanácsot arra kényszerítették, hogy a szóban forgó tisztviselők segélyének kifizetését egyelőre mellőzze. A miniszter a leghatározottabban megtiltotta, hogy ezeknek a nem szorosan vett közigazgatási tisztviselőknek a segélyt kifizessék, addig, amíg erre nézve a pénzügyminiszterrel megállapodás létre nem jön.

A közgyűlés a tanács javaslatát Vékes módosításával fogadta el.

(Vita a pótdadóról.)

Balogh Károly előterjeszti az összes városi és a nem szorosan vett közigazgatási tisztviselők ruhasegélyének ügyét, amelyet már részletesen ismertettünk.

Dr. Kószó István látja, hogy állandóan kisért a pótdadó felemelése. Pedig ez leginkább a pisembereket sújtaná. Igaz, hogy a munkabérek magasak, de a megélhetés még ezzel szemben is aránytalanul nehéz. A terheket az erősebbeknek kell viselni. Ő azt indítványozza, hogy a 12 százalékos pótdadót csak azok fizessék, akik 300 koronánál magasabb egyenes adót fizetnek. Ha így nem jutja 12 százalék, fizessünk 15 százalékot, de a kisekzisztenciákat mentesíteni kell az újabb terhek alól. Fontos azonban, hogy a város minden alkalmazottja kapja a ruhasegélyt és ezt kiterjesztendőnek tartja a belvárosi, rókusai, alsó- és felsőtanyai 6 káplánra is.

Dr. Cserő Ede mindenekelőtt azt kérdi, hogy ezek után lesz-e olyan városi alkalmazott, aki ruhasegélyt nem fog kapni. Ami a

segély fedezetét illeti, ahhoz hozzájárulna a maga részéről, de megiepi, hogy Kószó bizottsági tag ebben a teremben, ahol eddig a pótdadót kimondani sem volt szabad, most egyszerre hallgatag helyeslés mellett járul hozzá a pótdadóhoz. Ő hiva a progresszív adónak, de nem annak, amelyik 300 korona egyenes adóban látja a létminimumot. Szegeden vannak kereskedők, iparosok, akik most évi 25—30 ezer koronát keresnek egy évben, gazdák, akiknek 40—50 hold földjük van és nem fizetnek 300 korona egyenes adót. Átlagban kevesen vannak, akik a 15 százalékos pótdadót fizetnének.

Becsey Károly szerint mindenekelőtt felirafilag kellene kérni a belügyminisztert, hogy ne tegyen különbséget szorosan és nem szorosan vett közigazgatási tisztviselők között, mivel mindegyik egyformán dolgozik és mind egyformán érzi a nagy nyomort. Sőt fel kellett volna venni ennek az ügynek keretébe a nyugdíjasokat is, akiknek a megélhetése még sulyosabb. A kiadást nem pótdadóval akarja fedezni, hanem egy rendkívüli kölcsönből. Ha ez nem lenne lehetséges, ám legyen pótdadó, de ne olyan, amelyet Kószó bizottsági tag javasol, hanem akkor mindenki járuljon hozzá egyformán. Figyelmezteti azonban a törvényhatóságot, hogy ne nyuljanak a pótdadóemeléshöz, mert ha egyszer belemegyünk az 50 százalékon, akkor nem fogunk megállni 100 százalékgig. Ha az alig életbeléptetett vigalmi adóból — amint azt a *Delmagyarország*-ban olvasta — napi 1000 korona jövedelem várható, akkor nincsen okunk attól félni, hogy a város háztartásának mérlege felbillen.

Dr. Söreghy Mátyás pártolta Becseynek azt a javaslatát, hogy a ruhasegély kölcsönből fedeztessék.

Pásztor József azon csodálkozik, hogy Cserő bizottsági tag Kószó indítványa fölött csodálkozik és támogat egy olyan indítványt, amely a legkisebb ekzisztenciákat is sújtaná. Ő Kószó indítványát tartja a leghelyesebbnek, mert ez progresszív. Most az is kiderül, hogy milyen kár volt annak idején a telekértékemelkedési adót be nem hozni a közgyűlésbe, mert annak jövedelméből fedezni lehetne a ruhasegélyt. A telekértékadót azért szavazták le, mert az csak a telektulajdonosok fizették volna, most ugyanazzal a logikával le akarják szavazni Kószó indítványát azért, mert azt csak a gazdagok fizetnék. Hát ki fizessen, ha nem azok, akik a háború alatt vagyonosodtak, vagy annak dacára megtarthatták vagyonukat. A munkás, a hivatalnok a háborúnak csak a terheit viselte, tehát csak természetes, hogy ezek ne fizessék az új és átmeneti pótdadót.

Vékes Bertalan, Hoffer Jenő és Bokor Adolf felszólalása után Balogh Károly reflektált a felszólalásokra és kifejtette azokat az okokat, amelyek a tanácsot arra késztették, hogy pótdadót hozzon javaslatba a ruhasegélyek költségeinek fedezésére. Megállapítja, Balogh, hogy a lelkészek, hitoktatók és nyugdíjasok a miniszteri rendelet értelmében határozottan ki vannak zárva a ruhasegélyből. Ova inti a közgyűlést, hogy állást foglaljon a hitel mellett, mert ezt a miniszter úgy sem hagyja jóvá és a tisztviselők nem kaphatják meg a ruhasegélyt. Bár méltányolja Kószó István ama javaslatát, hogy csak azok fizessék a pótdadót, akik legalább 300 korona egyenes állami adót fizetnek, mégsem tud hozzájárulni addig, amíg egy hold első osztályú föld után 27 korona az adó és a termelő tízezer koronákat keres vele. Hozzájárulna azonban ahhoz, hogy azok fizessék ezt a pótdadót, akik 100 koronánál magasabb egyenes állami adót fizetnek. Az azonnali kifizetés lehetőségének utáiban áll a miniszteri rendelet, amely a miniszternek tartja fenn a döntés jogát. A tanács azonban azon lesz, hogy a tisztviselők minél előbb megkapják a ruhasegélyt.

Kószó István zárszó jogán szólal fel és hozzájárul a 100 koronán felüliek pótdadójá-